

Sygn. akt V U 1203/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 r. w Kaliszu

odwołania R. N. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 17 września 2015 r. Nr (...)

w sprawie R. N. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 17 września 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu R. N. (1) emeryturę poczynając od dnia 1 maja 2015 r.

UZASADNIENIE

W dniu 26.05.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla R. N. (1).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 17.09.2015 r. w sprawie (...) odmówił R. N. (1) prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie R. N. (1), w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r., od 01.10.1990 r. do 31.07.1995 r. i od 01.04.1996 r. do 30.11.1996 r. w (...) w G.na stanowisku pilarza, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania R. N. (1).

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat 8 miesięcy i 3 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od dnia 01.08.1995 r. do 31.03.1996 r. i od 01.12.1996 r. do 31.12.1998 r. (...) w G.w rozmiarze 2 lata i 9 miesięcy. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r., od 01.10.1990 r. do 31.07.1995 r. i od 01.04.1996 r. do 30.11.1996 r. w (...) w G.na stanowisku pilarza.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r., od 01.10.1990 r. do 31.07.1995 r. i od 01.04.1996 r. do 30.11.1996 r. w (...) w G.na stanowisku pilarza.

Odwołujący w okresie od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. i od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. i nadal do 12.01.2000 r. zatrudniony był w Zakładach (...) w G.potem (...) nad P.na stanowisku pilarza (dawniej manipulant – wyrzynka kłód).

W dniu 07.05.2015 r. Archiwum (...) Sp. z o.o. w W. wystawił odwołującemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach na okres od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. i od 01.10.1990 r. do 01.07.1999 r. Wskazano stanowisko pilarz - wyrzynacz drewna)- Wykaz A Dział VI poz. 1 punkt 1 Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ze świadectw pracy odwołującego z dnia 07.05.2015 r. na okres od 01.10.1990 r. do 12.01.2000 r. i z dnia 12.01.2000 r. na ten sam okres wynika stanowisko pilarz, wyrzynka surowca. Ze świadectwa pracy z dnia 31.05.1983 r. na okres od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. wynika stanowisko manipulant - wyrzynka kłód. Stanowisko pilarz wynika z angaży z dnia 29.07.1991 r., 28.08.1994 r., 01.12.1994 r., 01.08.1995 r., 01.04.1996 r., 01.12.1996 r., 22.04.1997 r., 01.04.1998 r., 01.02.1999 r.. Z umowy o pracę z dnia 01.10.1990 r. wynika stanowisko pomoc w produkcji- pilarz, a z podania o pracę z dnia 01.10.1990 r. – wyrzynacz kłód. Z kart zarobkowych z lat 1981,1982,1983 wynika stanowisko drwal.

Odwołujący w (...)przynależnym do Zakładów (...)w G.potem (...), wykonywał zatrudnienie jako pilarz, przy przecinaniu dłuźyc i wycinaniu drewna przeznaczonego do obróbki w całym okresie od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. W okresie tym odwołujący wykazał jedynie 32 dni okresu niezdolności do pracy. Okres ten łącznie wynosi 14 lat 4 miesiące i 29 dni. Jest to okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Cały okres zatrudnienia odwołującego w tartaku jako pilarz, o który wnosi odwołujący, który należy uznać jako okres pracy w szczególnych warunkach do 31.12.1998 r., jest krótszy niż 15 lat.

W okresie od 12.10.1972 r. do 31.07.1976 r. odwołujący zatrudniony był w Fabryce (...). Ze świadectwa pracy z dnia 04.01.2000 r. wynika iż wykonywał zatrudnienie jako tokarz z przerwą na odbywanie zasadniczej służby wojskowej. Okres tego zatrudnienia nie jest okresem pracy w szczególnych warunkach

W okresie od 03.06.1983 r. do 30.04.1990 r. odwołujący zatrudniony był w Ośrodku (...) w J.. Ze świadectwa pracy z dnia 30.04.1990 r. wynika stanowisko ładowacz, pomocnik kierowcy. Odwołujący zajmował się załadunkiem dłuźyc drewna na samochody i wywożeniem tych dłuźyc z lasu. Okres tego zatrudnienia jako ładowacz przy zrywce i wywożeniu drewna stanowi także pracę w szczególnych warunkach. W skierowaniu do pracy z dnia 01.06.1983 r. określono stanowisko ładowacz. Podobnie w podaniu o pracę z dnia 01.06.1983 r. oraz adnotacji na tym podaniu, karcie obiegowej zmiany z dnia 03.06.1983 r., umowie o pracę z dnia 03.06.1983 r., angaży z dnia 21.09.1983 r. Od dnia 01.10.1983 r. odwołujący zaszeregowany został jako pomocnik kierowcy, wykonując takie same zatrudnienie – przy ładowaniu i wywożeniu drewna z lasu. Jako pomocnik kierowcy określono stanowisko odwołującego w dalszych angażach. Faktyczna praca odwołującego polegała na ładowaniu dłuźyc drewna na samochody i wywożeniu tych dłuźyc z lasu. Praca ta jest pracą w szczególnych warunkach.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków E. P. i R. N. (2), akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VI poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy zrywce i wywózce drewna z lasu natomiast w pozycji 1 mieści się praca drwali. W Zarządzeniu nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Dziale VI poz. 1 punkt 3 wskazano pracę wyrzynacza drewna okrągłego – pilarza, a w poz. 2 punkt 4 pracę ładowacza (zatrudnionego przy za i wyladunku drewna).

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego dawny Tartak (...) obecnie istnieje po przekształceniach. Nie wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za część spornego okresu. Wystawione zostało świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, z tym że pochodzi od podmiotu nieuprawnionego - przechowawcy dokumentów. Drugi pracodawca Ośrodek (...) w J. nie istnieje.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. i od 01.10.1990 r. do 01.07.1999, choć pochodzi ono od przechowawcy dokumentów, za drugi okres odwołującemu nie wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach i pracodawca nie istnieje.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako pilarz w okresie od 07.02.1977 r. do 31.05.1983 r. oraz od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. oraz prace przy zrywce i zwózce drewna z lasu w okresie od 03.06.1983 r. do 30.04.1990 r.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do przyznania emerytury wcześniejszej..

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie decyzji i przyznaniu odwołującemu emerytury od dnia 01.05.2015 r., czyli od miesiąca kiedy złożono wniosek.